

Tôi đã bị mất việc. Chủ lao động còn nợ tôi bất cứ điều gì không? Tôi còn nợ họ điều gì không?

❖ Chỉ đọc tài liệu này nếu quý vị sống ở tiểu bang Washington.

Tôi có nên đọc tài liệu này không?

❖ Một số nhân viên bị “sa thải”. Những người khác thì bị “đuổi việc”, “chấm dứt hợp đồng” hoặc “bị cho nghỉ việc.”

Tài liệu này sẽ giúp quý vị hiểu

- nếu chủ lao động của quý vị còn nợ quý vị bất cứ điều gì
- nếu quý vị còn nợ chủ lao động của mình bất cứ điều gì
- cách bảo vệ các quyền của quý vị

Tôi đã mất việc. Tôi nên làm gì trước tiên?

Hiểu lý do tại sao chủ lao động cho quý vị nghỉ việc. Để tìm hiểu lý do tại sao, hãy gửi cho chủ lao động của quý vị yêu cầu bằng văn bản, có ghi ngày tháng thông qua thư được chứng nhận. Theo luật, thì chủ lao động của quý vị phải đáp lại thư trong vòng 10 ngày thông qua một lá thư nêu rõ lý do họ cho quý vị nghỉ việc.

Trao đổi với luật sư, nếu có thể.

Hành động nhanh chóng. Nhiều luật về việc làm có các giới hạn thời gian. Chúng tôi gọi đây là “các quy chế giới hạn.” Một số luật có giới hạn chỉ trong vài tháng sau khi quý vị mất việc. Nếu quý vị không hành động kịp thời, thì luật đó có thể sẽ không còn áp dụng đối với quý vị nữa.

❖ Luật sư có thể giúp quý vị tìm hiểu các giới hạn thời gian áp dụng đối với quý vị.

Chủ lao động của tôi có nợ tôi bất cứ điều gì không?

Có thể. Họ có thể nợ quý vị:

Séc lương cuối cùng – Chủ lao động của quý vị phải nhanh chóng thanh toán cho quý vị tất cả tiền lương còn nợ quý vị, bao gồm cả lương làm thêm giờ. Khoản tiền lương này đến hạn vào ngày trả lương theo lịch trình thông thường của quý vị. Tùy thuộc vào các chính sách của chủ lao động, quý vị có thể được hưởng lương theo chế độ nghỉ ốm và nghỉ phép mà quý vị tích lũy được trong quá trình làm việc tại đó. Việc chủ lao động khấu trừ khoản tiền quý vị có thể còn nợ từ séc lương cuối cùng có thể là bất hợp pháp.

Điều Phối Ngân Sách Nhiều Mục Tổng Hợp (COBRA) – Nếu quý vị tham gia vào chương trình bảo hiểm y tế của chủ lao động, thì Đạo Luật COBRA của liên bang thường cho phép quý vị duy trì bảo hiểm đó trong khoảng thời gian ít nhất là mười tám tháng. Chủ lao động phải thông báo cho quý vị về tùy chọn này. Quý vị phải chọn tiếp tục duy trì bảo hiểm theo COBRA trong vòng 60 ngày kể từ ngày mất việc.

-
- ❖ Liên lạc với chủ lao động ngay lập tức nếu quý vị không nhận được những gì quý vị cần để đăng ký bảo hiểm COBRA khi mất việc làm. Quý vị phải đáp ứng các yêu cầu về thời gian do COBRA và chương trình bảo hiểm y tế của chủ lao động đặt ra.
-

Đạo Luật về Tính Di Động và Trách Nhiệm Giải Trình Bảo Hiểm Y Tế (HIPAA) – Nếu quý vị tham gia vào chương trình bảo hiểm y tế của chủ lao động, thì chương trình này phải cung cấp cho quý vị chứng nhận bảo hiểm y tế sau khi quý vị kết thúc công việc. Quý vị có thể cần chứng chỉ này khi bắt đầu một công việc mới, để tránh những hạn chế về quyền lợi. Hãy yêu cầu chứng chỉ này ngay lập tức sau khi không còn bảo hiểm từ chương trình cũ, khi bảo hiểm COBRA của quý vị kết thúc, hoặc khi quý vị bắt đầu một công việc mới.

Các Khoản Thanh Toán Quyền Lợi – Nếu quý vị nhận được dịch vụ chăm sóc y tế khi còn làm việc, và do chương trình bảo hiểm y tế của chủ lao động bao trả, thì chương trình phải hoàn lại tiền cho quý vị ngay cả khi quý vị không còn làm việc. Thực hiện cẩn thận theo các quy trình trong chương trình. Quý vị phải khiếu nại ngay lập tức trong trường hợp họ không thanh toán cho các quyền lợi. Thông tin mô tả tóm tắt chương trình của quý vị sẽ giúp quý vị hiểu về các quyền lợi theo chương

trình của mình. Nếu quý vị không có bản thông tin mô tả tóm tắt chương trình, hãy yêu cầu bộ phận nhân sự cung cấp một bản ngay lập tức.

Trợ Cấp Thôi Việc – Chủ lao động có thể đã có một chương trình về trợ cấp thôi việc. Hãy kiểm tra hợp đồng lao động, sổ tay nhân viên hoặc các tài liệu về chính sách của chủ lao động.

Các Quyền Lợi Hưu Trí – Nếu quý vị tham gia vào các chương trình hưu trí của chủ lao động, thì quý vị thường có các quyền theo các chương trình đó sau khi chấm dứt hợp đồng. Hãy kiểm tra bản thông tin mô tả tóm tắt chương trình của quý vị hoặc liên lạc với bộ phận nhân sự.

Các Nghĩa Vụ Hợp Đồng – Nếu quý vị có hợp đồng lao động, hợp đồng này có thể cung cấp cho quý vị các quyền nhất định sau khi chấm dứt hợp đồng. Hãy đọc thật kỹ hợp đồng này. Đảm bảo rằng chủ lao động đang cung cấp cho quý vị tất cả những gì có trong hợp đồng. Hãy suy xét đến chuyện trao đổi với luật sư.

Tham Chiếu – Theo luật, chủ lao động của quý vị không được nói những điều không đúng về quý vị và gây tổn hại cho quý vị. Họ nói chung không thể ảnh hưởng đến quá trình tìm công việc mới của quý vị. Các nhà lao động thường **có thể** chia sẻ các thông tin **chính xác** về quý vị khi được yêu cầu cung cấp các thông tin tham khảo.

Tôi có nợ chủ lao động của mình bất cứ điều gì không?

Có thể. Điều này phụ thuộc vào hợp đồng lao động của quý vị hoặc các chính sách của chủ lao động. Quý vị có thể nợ –

- khoảng thời gian chờ đợi trước khi quý vị nhận một công việc mới của một đối thủ cạnh tranh, nếu quý vị đã ký hợp đồng không cạnh tranh với chủ lao động cũ của mình;
- tài sản hoặc thiết bị mà chủ lao động cung cấp để phục vụ cho công việc của quý vị;
- Các điều khác có thể bao gồm trong hợp đồng của quý vị.

Quý vị không phải từ bỏ quyền kiện chủ lao động của mình về việc chấm dứt vô lý hợp đồng lao động. Nếu chủ lao động cung cấp cho quý vị khoản trợ cấp thôi việc hoặc các quyền lợi bổ sung để đổi lấy giấy “Từ Chối Thừa Kiện,” quý vị không cần phải ký.

Ngăn Ngừa Tổn Hại Thêm: Nếu quý vị có dự định kiện về việc chấm dứt hợp đồng bất hợp pháp, thì quý vị có thể phải chứng minh rằng quý vị đang tìm kiếm một công việc mới. Hãy sao chép các giấy tờ lý lịch mà quý vị gửi đi để kiếm công việc. Và giữ một danh sách những nơi mà quý vị nộp đơn xin việc. Nếu không có bằng chứng, thì tòa án có thể đưa ra quyết định thiệt hơn đối với quý vị.

Tôi có thể thực thi các quyền của mình như thế nào?

Nếu quý vị cho rằng chủ lao động của mình đã vi phạm các quyền của quý vị và cho quý vị nghỉ việc bất hợp pháp, thì quý vị có thể phải thực hiện những điều sau:

Phân xử trọng tài. Một bên thứ ba trung lập sẽ đưa ra quyết định thay vì tòa án. Chính sách của chủ lao động hoặc hợp đồng lao động của quý vị có thể yêu cầu thủ tục phân xử.

-
- ❖ Một số điều khoản phân xử trọng tài sẽ không có hiệu lực thi hành (quý vị không bị yêu cầu thực hiện điều này) ở Washington. Hãy trao đổi với luật sư. Tìm hiểu xem quý vị phải, hoặc nên, phân xử các vấn đề về chấm dứt hợp đồng của quý vị.
-

Thủ tục khiếu nại, nếu có hợp đồng lao động chung. Hãy trao đổi ngay lập tức với một đại diện từ công đoàn. Thực hiện theo quy trình để tránh làm mất các quyền lợi của quý vị. Hãy đảm bảo rằng quý vị hiểu về thủ tục khiếu nại.

Nếu khiếu nại của quý vị liên quan đến vấn đề phân biệt đối xử bất hợp pháp, thì quý vị có thể kiện lên toàn án tiểu bang đồng thời nộp đơn khiếu nại lên các cơ quan chính phủ liên bang hoặc tiểu bang.

Các cơ quan có thể trợ giúp:

- [Ủy Ban Nhân Quyền Tiểu Bang Washington](#)
- [Ủy Ban Cơ Hội Việc Làm Công Bằng Hoa Kỳ](#) (“EEOC”)

-
- ❖ **Có các giới hạn về thời gian đối với báo cáo các vấn đề phân biệt đối xử,** khi quý vị đã mất việc làm. Hãy trao đổi ngay lập tức với luật sư.
-

Tôi có nên trao đổi với luật sư không?

Có thể. Ngay cả khi quý vị không nộp đơn kiện, thì quý vị cũng nên trao đổi với luật sư về việc làm. Điều này sẽ giúp quý vị hiểu về các quyền của mình.

Nếu quý vị không nhận được thông tin quý vị cần từ chủ lao động, hãy yêu cầu sự giúp đỡ từ luật sư. Sau đó, chủ lao động có thể hợp tác cùng.

Hãy trao đổi với luật sư nếu quý vị cho rằng chủ lao động đang cung cấp thông tin không chính xác hoặc không đúng sự thực. Chủ lao động có thể viện một lý do cho quý vị nghỉ việc. Nhưng họ thực sự cho quý vị nghỉ việc vì một lý do khác. Nếu không có sự giúp đỡ từ luật sư, thì có thể khó có được các dữ kiện để tìm ra thực sự rằng liệu chủ lao động có vi phạm các quyền hợp pháp của quý vị khi cho quý vị nghỉ việc hay không.

Làm thế nào để tìm được một luật sư?

Một số hiệp hội luật sư địa phương có thể giới thiệu luật sư. Trang [Cách Tìm Luật Sư](#) cũng có thể hữu ích.

Tôi có thể tìm hiểu thêm ở đâu?

Bảo hiểm y tế COBRA – Bộ Lao Động Hoa Kỳ: Ban Quản Lý về Các Quyền Lợi Nhân Viên: www.dol.gov/general/topic/health-plans/cobra

Các quyền lợi thất nghiệp - WashingtonLawHelp.org có các nguồn tài liệu và video có thể in ra được. Nhấp vào “Các quyền của người lao động/công nhân,” sau đó nhấp vào “các quyền lợi thất nghiệp.”

Cơ Quan An Toàn Việc Làm Tiểu Bang Washington: esd.wa.gov

Nhận séc lương cuối cùng của quý vị:

- Bộ Phận Phụ Trách Tiền Lương và Giờ Làm Việc của Bộ Lao Động và Công Nghiệp Tiểu Bang Washington, (360) 902-5316; 1-866-219-7321; www.lni.wa.gov
- Ủy Ban Bảo Vệ Người Lao Động Casa Latina dành cho Người Lao Động có thu nhập thấp của Quận King, (206) 686-2613 hoặc (206) 816-5824, các ngày thường trong tuần từ 10 giờ sáng đến 6 giờ chiều

-
- ❖ Legal Voice có thêm các thông tin về các vấn đề việc làm tại www.legalvoice.org/tools-employment.
-

Nhận Trợ Giúp Pháp Lý

- **Nộp đơn trực tuyến** với CLEAR*Online - nwjustice.org/apply-online
 - **Đang đối mặt với một vấn đề pháp lý tại Quận King** (ngoài Trục Xuất hoặc Tịch Thu Nhà)? Hãy gọi tới số 2-1-1 (hoặc gọi đến số điện thoại miễn phí 1-877-211-9274) vào các ngày thường trong tuần từ 8 giờ sáng đến 6 giờ chiều. Họ sẽ giới thiệu quý vị với nhà cung cấp dịch vụ trợ giúp pháp lý.
 - **Đang đối mặt với một vấn đề pháp lý ngoài Quận King** (ngoài Trục Xuất hoặc Tịch Thu Nhà)? Hãy gọi tới Đường Dây Nóng CLEAR theo số 1-888-201-1014 vào các ngày thường trong tuần từ 9:15 sáng đến 12:15 trưa hoặc đăng ký trực tuyến tại nwjustice.org/apply-online.
 - **Đang đối mặt với việc bị Trục Xuất?** Hãy gọi tới số 1-855-657-8387.
 - **Đang đối mặt với việc bị Tịch Thu Nhà?** Hãy gọi tới số 1-800-606-4819.
-
- ❖ [Unemployment Law Project](#) cung cấp đại diện pháp lý tại các phiên điều giải hành chính thách thức quyền của quý vị để được hưởng các quyền lợi thất nghiệp của mình. Họ có thể tư vấn ở bất kỳ giai đoạn nào của quý trình kháng cáo. Hãy gọi tới số (206) 441-9178 hoặc 1-888-441-9178.
-

Northwest Justice Project xin trân trọng cảm ơn công trình của Legal Voice, ấn phẩm gốc mà chúng tôi đã chuyển thể phần lớn tại tài liệu này.

Ấn phẩm này cung cấp thông tin chung về quyền và trách nhiệm của quý vị. Ấn phẩm không nhằm thay thế cho lời khuyên pháp lý cụ thể nào.

© 2021 Northwest Justice Project — 1-888-201-1014

(Quyền sao chép và phân phối được cấp cho Alliance for Equal Justice và cho các cá nhân chỉ để phục vụ mục đích phi thương mại.)